

Vergaderjaar 2009–2010

- 30 862** **Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (Trb. 2005, 310)**
- 30 863** **Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied (Trb. 2005, 312)**
- 30 864** **Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, enerzijds en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, anderzijds inzake de samenwerking op het gebied van het beleid en het beheer in het Schelde-estuarium (Trb. 2005, 316)**
- 30 866** **Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake de beëindiging van de onderlinge koppeling van de loodsgeldtarieven (Trb. 2005, 328)**
- 30 867** **Wijziging van de Scheepvaartverkeerswet en enige andere wetten in verband met het op 21 december 2005 te Middelburg totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied. (Trb. 2005, 312)**

N

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 februari 2010

De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat¹ heeft de ontwikkelingen met betrekking tot het natuurherstel en de verdieping van de Westerschelde met veel belangstelling gevolgd. Nadat de Scheldeverdragen op 8 juli 2008 in de Eerste Kamer zijn aangenomen, hebben diverse gebeurtenissen omtrent de uitwerking van deze verdragen plaatsgevonden. In aansluiting daarop heeft de commissie de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat op 22 december 2009 een brief gestuurd.

¹ Samenstelling:

Schuurman (CU), Van den Berg (SGP), Dupuis (VVD), Meindertsma (PvdA), Linthorst (PvdA), Eigeman (PvdA), Schouw (D66), (voorzitter), Slagter-Roukema (SP), Thissen (GL), Hendriks (CDA), Janse de Jonge (CDA), Haubrich-Gooskens (PvdA), Hofstra (VVD), Asscher (VVD), Huijbregts-Schiedon (VVD), De Vries-Leggedoor (CDA), Slager (SP), Smaling (SP), Vliegenthart (SP), (vice-voorzitter), Lagerwerf-Vergunst (ChristenUnie), Laurier (GL), Yildirim (Fractie-Yildirim), Koffeman (PvdD), Benedictus (CDA) en Tiesinga (CDA).

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft mede namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat op 9 februari 2010 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat,
Hester Menninga

**BRIEF AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT EN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER
EN WATERSTAAT**

Den Haag, 22 december 2009

De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat heeft de ontwikkelingen met betrekking tot het natuurherstel en de verdieping van de Westerschelde met veel belangstelling gevolgd. Nadat de Scheldeverdragen op 8 juli 2008 in de Eerste Kamer zijn aangenomen, hebben diverse gebeurtenissen omtrent de uitwerking van deze verdragen plaatsgevonden.

De commissie heeft in haar vergadering van 22 december jl. aangegeven in 2010 een debat over het natuurherstel en verdieping van de Westerschelde te willen voeren. Ter voorbereiding op dit debat verzoekt de commissie de regering om een chronologie van gebeurtenissen en (genomen) besluiten na het hierboven vermelde debat in de Eerste Kamer. Voorts wenst de commissie uw reactie te ontvangen op de in het Eerste Kamer debat gedane toezeggingen en specifiek op de aangenomen moties ter zake.

De commissie kijkt met belangstelling uit naar uw reactie.

De voorzitter van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat,
A. G. Schouw

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2010

Hierbij stuur ik u, mede namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, een reactie op uw brief van 22 december 2009 met het kenmerk 145628u. De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat vraagt in die brief – ter voorbereiding van een debat over het natuurherstel en de verdieping van de vaargeul van de Westerschelde – een chronologie van gebeurtenissen en (genomen) besluiten nadat de Scheldeverdragen op 8 juli 2008 in de Eerste Kamer zijn aangenomen. Verder is een reactie gevraagd op de in de Eerste Kamer gedane toezeggingen en op de aangenomen moties ter zake.

1. Chronologische weergave van gebeurtenissen en (genomen) besluiten na 8 juli 2008

17 juli 2008: bekendmaking Tracébesluit vaargeulverruiming Westerschelde

De staatssecretaris van VenW plaatst een kennisgeving van het Tracébesluit in de Staatscourant van 17 juli 2008 (Stcrt. 2008, nr. 136). Een afschrift van het Tracébesluit is te vinden op: www.verruimingvaargeul.nl.

30 september/1 oktober 2008: inwerkingtreding van de Scheldeverdragen

Het Scheldeverdrag inzake de loodsgeldtarieven treedt op 30 september 2008 in werking met de Wet van 10 juli 2008, houdende goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake de beëindiging van de onderlinge koppeling van de loodsgeldtarieven (Trb. 2005, 328) (Stb. 310).

Op 1 oktober 2008 treden de drie andere goedkeuringswetten in werking, te weten:

- de Wet van 10 juli 2008, houdende goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (Trb. 2005, 310) (Stb. 307);
- Wet van 10 juli 2008, houdende goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied (Trb. 2005, 312) (Stb. 308);
- Wet van 10 juli 2008, houdende goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, enerzijds en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, anderzijds inzake de samenwerking op het gebied van het beleid en het beheer in het Schelde-estuarium (Trb. 2005, 316) (Stb. 309).

21 oktober 2008: presentatie en brief aan Tweede Kamer advies commissie-Nijpels (Natuurherstel Westerschelde: alternatieven voor ontpoldering van de Hertogin Hedwigepolder)

De commissie-Nijpels presenteert haar rapport. De commissie heeft 78 mogelijke alternatieven voor ontpoldering bestudeerd en beoordeeld op natuurlijkheid, draagvlak, realisatietijd en kosten vergeleken met de ontpoldering van de Hedwigepolder. De commissie concludeert dat het

ontpolderen van de Hertogin Hedwigepolder de best denkbare maatregel is. (Kamerstukken II 2008/09, 30 862, nr. 22 en bijlage).

12 december 2008: publicatie ontwerp-uitvoeringsbesluiten vaargeulverruiming Westerschelde

Terinzagelegging van de volgende uitvoeringsbesluiten: een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet; een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken; een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet (Stcrt. 2008, nr. 242). Om het tracébesluit te kunnen uitvoeren, moet het kabinet een aantal uitvoeringsbesluiten nemen. Eerst moeten ontwerpbesluiten ter inzage worden gelegd. Afschriften van de ontwerp-uitvoeringsbesluiten zijn te vinden op: www.verruimingvaargeul.nl.

16 februari 2009: brief van de minister van LNV aan de Tweede Kamer over het rapport van de ZLTO en Stichting de Levende Delta.

De minister van LNV informeert de Kamer over de notitie van Deltares, de brief van de Stichting Levende Delta (SLD) en ZLTO en de gezamenlijke notitie van Deltares en de commissie-Nijpels. De ZLTO en de SLD komen op basis van een notitie van onderzoeksbureau Deltares tot een andere conclusie over het alternatief in het Verdrongen Land van Saefthinghe, dan de commissie-Nijpels. Om tot een goede afweging over dit alternatief te kunnen komen, hebben de commissie-Nijpels en Deltares een gezamenlijke analyse en beoordeling opgesteld (Kamerstukken II 2008/09, 30 862, nr. 24).

19 februari 2009: hoorzitting Tweede Kamer over het advies van de commissie-Nijpels

De Tweede Kamer organiseert een hoorzitting waarvoor deskundigen, maatschappelijke organisaties en de commissie-Nijpels zijn uitgenodigd.

16 april 2009: publicatie definitieve uitvoeringsbesluiten vaargeulverruiming Westerschelde

Het kabinet neemt de «definitieve» besluiten ter uitvoering van het Tracébesluit: de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat verleent een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet en een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken; de minister van LNV verleent een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en een ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet (zie Stcrt. 2009, nr. 72).

Afschriften van de uitvoeringsbesluiten zijn te vinden op: www.verruimingvaargeul.nl.

17 april 2009: brief minister van LNV aan de Tweede Kamer (en in afschrift aan de Eerste Kamer) met het standpunt van het kabinet over het natuurherstel Westerschelde

In de Scheldeverdragen zijn o.a. afspraken vastgelegd over de vaarwegverruiming en het natuurherstel van de Westerschelde. In het Verdrag inzake de Ontwikkelingsschets 2010 staat dat 600 hectare estuariene natuur aan Nederlandse zijde moet worden gerealiseerd, waarvan 300 ha in de Hedwigepolder. De brief van 17 april 2009 stelt dat het kabinet er de voorkeur aan geeft om herstel van de genoemde 300 hectare estuariene natuur in de Westerschelde te realiseren zonder ontpoldering. Daartoe heeft het kabinet besloten een uiterste poging te doen dit natuurherstel buitendijks te realiseren, door uitvoering te geven aan het alternatief «aanleg buitendijkse schor» van de Zeeuwse Waterschappen en zo nodig door het aanvullend (gedeeltelijk) overnemen van het alternatief «Land van Saefthinghe» van de Stichting Levende Delta. Mocht dit buitendijkse alternatief onverhoopt op onoverkomelijke (juridische) bezwaren stuiten in het kader van EU-regelgeving, dan wordt het oorspronkelijke voorstel

van het ontpolderen van de Hedwigepolder tot uitvoering gebracht (Kamerstukken II 2008/09, 30 862, nr. 25).

21 april 2009: ambtelijk gesprek met medewerkers van het kabinet van Eurocommissaris Dimas over kabinetsbesluit van 17 april 2009 inzake het natuurherstel in de Westerschelde

Het gesprek vindt plaats tussen een directeur-generaal van LNV en de kabinetschef van commissaris Dimas, die verantwoordelijk is voor milieu en dit dossier. Het doel van het gesprek is het geven van een toelichting op het dubbelbesluit van het kabinet (zie ook Handelingen II 2009/10, 9, p. 574).

April–juli 2009: uitwerking kabinetsbesluit

LNV werkt aan het plan van aanpak, waarlangs de uitwerking van het kabinetsbesluit verder vorm kan krijgen. Naast ambtenaren van VenW en LNV zijn de rivierbeheerder Rijkswaterstaat en de provincie Zeeland nauw betrokken. Ook is overlegd met de bedenkers van het schoralternatief en de verlaging van het Land van Saeftinghe, te weten de Waterschappen, de Stichting Levende Delta en ZLTO, om te toetsen of de beoogde uitwerking goed aansluit op de bedoelingen van de initiatiefnemers. Na overleg met RWS-Zeeland en de provincie Zeeland rondt LNV op 27 juli 2009 het plan van aanpak af (zie ook Handelingen II 2009/10, 9, p. 574–5).

1 juli 2009: brief van EC met een verzoek om informatie over het natuurherstel

In de brief vestigen de diensten van de Europese Commissie de aandacht op de conclusie in het milieueffectrapport bij het Tracébesluit, dat, mede dankzij mitigerende maatregelen en de aanleg van 600 hectare estuariene natuur (waaronder ontpoldering van de Hedwigepolder), de derde vaargeulverdieping niet leidt tot significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied. De diensten wijzen er vervolgens op, dat met het kabinetsbesluit van 17 april 2009 een deel van de oorspronkelijke natuurherstelmaatregelen niet langer is voorzien, althans niet in de oorspronkelijke vorm. Tegen die achtergrond willen zij weten of, en zo ja, op grond van welke onderbouwing, de Nederlandse autoriteiten nog steeds van mening zijn dat de derde verdieping van de vaargeul van de Westerschelde de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (zie ook Kamerstukken II 2008/09, 30 862, nr. 27).

13 juli 2009: overleg minister van LNV met Eurocommissaris Dimas

Uit het gesprek met Commissaris Dimas blijkt nadrukkelijk het belang van een deugdelijke onderbouwing van de effecten van de natuurherstelmaatregelen. De Europese Commissie is van oordeel dat het weliswaar aan de lidstaat is om te kiezen op welke wijze het natuurherstel plaatsvindt, maar dat de gekozen vorm wel effectief moet zijn in het licht van de natuurherstelopgave en geen afbreuk mag doen aan andere beschermde natuurwaarden (zie ook Handelingen II 2009/10, 9, p. 574).

13 juli 2009: brief Balkenende aan Barroso over Natura 2000

Op verzoek van de minister van LNV vraagt de minister-president bij de voorzitter van de Europese Commissie aandacht voor de hanteerbaarheid van de uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn in Nederland (zie ook het plenair debat in de Tweede Kamer van 26 januari 2010; de Handelingen zijn nog niet beschikbaar op het moment van schrijven van deze brief).

28 juli 2009: uitspraak Raad van State verzoek voorlopige voorziening vaarwegverruiming

De Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State schorst in een voorlopige uitspraak de natuurbeschermingswetvergunning van de minister van LNV. Naar het voorlopig oordeel van de Voorzitter heeft de minister van LNV niet met de ingevolge artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn¹ vereiste zekerheid kunnen concluderen dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied «Westerschelde & Saeftinghe» niet worden aangetast. Er kan zijns inziens niet met de vereiste zekerheid worden vastgesteld, dat de op korte termijn blijkens het milieueffectrapport bij het Tracébesluit verwachte negatieve effecten voor de oppervlakte laagdynamische estuariene natuur (onderdeel van Habitat-type 1130, estuaria) – namelijk een tijdelijke afname met maximaal 0,7% (circa 40 ha) – op langere termijn teniet kunnen worden gedaan door de in het Tracébesluit voorziene methode van plaatrandstortingen van baggerspecie. Bij de beoordeling van de significantie van deze afname heeft de Voorzitter de huidige zeer ongunstige staat van instandhouding van het habitattype meegewogen. Om onomkeerbare gevolgen te voorkomen, schorst de Voorzitter de door de minister op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 verleende vergunning.

Gevolg van de uitspraak is dat er voorlopig geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd om de Westerschelde te verruimen, totdat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een definitieve uitspraak in het geschil heeft gedaan (LJN: BJ4587 en BJ3960) (zie ook Kamerstukken II 2008/09, 30 862, nr. 27).

30 juli 2009: verzoek van LNV om offertes validatie onderzoek

Het ministerie van LNV vraagt aan vier bureaus om binnen 4 weken een offerte voor de uitwerking van het kabinetsbesluit (buitendijkse schorranleg eventueel aangevuld met verlaging van het Land van Saefthinge) uit te brengen. Het onderzoek richt zich op de versnelde validatie van de bijdrage van de buitendijkse maatregelen aan natuurherstel, de uitvoerbaarheid van de maatregelen en de effecten voor aspecten als veiligheid en scheepvaart. Ook de kosten van het buitendijkse natuurherstel moeten scherper in beeld worden gebracht (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 27).

13 augustus 2009: MP Peters overhandigt een brief aan de Nederlandse ambassadeur inzake de geschillenbeslechtsprocedure

Met deze brief start de Vlaamse regering de geschillenbeslechtsprocedure van het Verdrag inzake de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium op, omdat – in de opvatting van de Vlaamse Regering – Nederland in gebreke blijft voor wat betreft de uitvoering van dit verdrag (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 27).

24 augustus 2009: offertes van adviesbureaus validatie onderzoek worden ontvangen

Drie adviesbureaus leveren offertes in (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 27).

2 september 2009: brief van LNV aan Tweede Kamer met afschrift brief EC

De minister van LNV zendt, op verzoek van de vaste Kamercommissie voor VenW van de Tweede Kamer, een afschrift van de brief van de Europese Commissie van 1 juli 2009 aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2008/09, 30 862, nr. 26).

¹ Richtlijn 92/43/EEG.

3 september 2009: plenair debat over natuurherstel Westerschelde in de Tweede Kamer

Zie Handelingen II 2008/09, 106, p. 8545–8568.

4 september 2009: gunning validatie-onderzoek aan het consortium Grontmij

De minister van LNV gunt de opdracht voor het validatie-onderzoek aan een consortium van gerenommeerde adviesbureaus, te weten Grontmij Nederland B.V., Bureau Waardenburg en Sva_ek Hydraulics. Bij de keuze voor het consortium dat de opdracht uitvoert, is nadrukkelijk de ervaring van de betrokken bureaus in het gebied meegewogen (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 27).

14 september 2009: beantwoording Kamervragen van Van Gent en Vendrik

De minister-president beantwoordt vragen van de leden van de Tweede Kamer, Van Gent en Vendrik (beiden GroenLinks), over de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State rond het uitdiepen van de Westerschelde voor de relatie van Nederland met België (Aanhangsel Handelingen 2008/09, nr. 3847).

18 september 2009: indienen verweerschrift beroepsprocedure RvS

De landsadvocaat dient namens de ministers van VROM en LNV en de staatssecretaris van VenW het verweerschrift in bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake de beroepsprocedure derde vaargeulverruiming van de Westerschelde (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 27).

18 september 2009: LNV stuurt brief aan Tweede Kamer over stappen die kabinet zet n.a.v. uitspraak Raad van State inzake derde vaargeulverruiming Westerschelde

De minister van LNV informeert, mede namens de staatssecretaris van VenW, de Tweede Kamer over de stappen die het kabinet zet naar aanleiding van de uitspraak van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 juli jl. over de derde vaargeulverruiming en gaat in op vragen van het Kamerlid Van Gent (GL) om inzicht te verschaffen in het onderzoekstraject naar de effecten van het buitendijkse natuurherstel als voorzien in het kabinetsbesluit van 17 april 2009 (Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 27).

28 september 2009: beantwoording Kamervragen van Van Gent en Vendrik

De minister van LNV beantwoordt, mede namens de minister van VROM en de staatssecretaris van VenW, vragen van de leden van de Tweede Kamer, Van Gent en Vendrik, over de uitspraak van de Raad van State over het uitdiepen van de Westerschelde (Aanhangsel Handelingen 2009/10, nr. 154).

29 september 2009: beantwoording Kamervragen van Van der Ham

De minister van LNV beantwoordt, mede namens de minister-president en de staatssecretaris van VenW, vragen van het lid van de Tweede Kamer, Van der Ham (D66), over mogelijke onenigheid met Vlaanderen over de Westerschelde (Aanhangsel Handelingen 2009/10, nr. 152).

30 september 2009: brief aan Tweede Kamer over instandhouding estuaria Westerschelde

De minister van LNV informeert, op verzoek van de Vaste Kamercommissie voor VenW, de Tweede Kamer over de staat van instandhouding van de Westerschelde en over de juridische status en de verandering daaraan, alsmede over de betekenis van de in de berichtgeving genoemde documenten uit 1998 en 2003 (Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 28).

1 oktober 2009: plenair debat over natuurherstel Westerschelde in de Tweede Kamer (vervolg van het afgebroken debat d.d. 3 september 2009)

Zie Handelingen II 2009/10, 9, p. 573–607.

2 oktober 2009: oplevering validatie onderzoek door consortium Grontmij e.a.

Het rapport wijst uit, dat de in het kabinetsbesluit van 17 april 2009 opgenomen voorkeursvariant van buitendijks natuurherstel, niet leidt tot verbetering van de staat van instandhouding van de estuariene natuur in de Westerschelde. De conclusie is dat de nieuw te creëren natuurwaarden een belangrijke aantasting veroorzaken van bestaande beschermde natuurwaarden en dat de voorkeursvariant niet leidt tot de noodzakelijke uitbreiding van de oppervlakte estuariene natuur. De buitendijkse schorren kunnen weliswaar leiden tot verbetering van het habitatype H1330 (Atlantische schorren) en H1310 (pioniersvegetatie), maar gaan tegelijkertijd ten koste van het habitatype H1130 (estuaria). Uitvoering van de voorkeursvariant van de buitendijkse schorren zou leiden tot een verplichting tot compensatie van het verlies van het habitatype H1130 (estuaria), die niet kan worden gerealiseerd door middel van buitendijkse maatregelen in het estuarium van de Westerschelde. Compensatie zou dus wederom ontpoldering vergen.

Verlaging van delen van het land van Saeftinghe leidt op de korte termijn tot aantasting van het huidige habitatype H1330 (schor), waarvoor eveneens een herstelopgave geldt. Verlaging leidt niet tot de noodzakelijke uitbreiding van de oppervlakte aan estuariene natuur en heeft negatieve effecten op de foerageermogelijkheden van een aantal vogelsoorten (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 38).

9 oktober 2009: brief aan Tweede Kamer inzake kabinetsbesluit ontpoldering Hertogin Hedwigepolder

De brief stelt dat – op basis van ecologische en juridische overwegingen en met inachtneming van verdragsrechtelijke en Europeesrechtelijke aspecten – het kabinet geen andere conclusie kan trekken dan dat de voorkeursvariant van herstel van estuariene natuur in de Westerschelde volgens het alternatief van buitendijkse schorren geen soelaas biedt. Het kabinet brengt daarom – in lijn met het kabinetsstandpunt van 17 april 2009 – het oorspronkelijke voorstel van het ontpolderen van de Hedwigepolder tot uitvoering, overeenkomstig het met Vlaanderen gesloten Verdrag inzake de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium. Op korte termijn wordt getracht de gronden van de Hedwigepolder minnelijk te verwerven; zo nodig wordt de onteigeningsprocedure ingezet. Het rapport van het consortium Grontmij e.a. is als bijlage bij de brief opgenomen (Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 38).

26 oktober 2009: antwoordbrief Barroso aan Balkenende inzake Natura 2000

Commissievoorzitter Barroso antwoordt op de brief van de minister-president van 13 juli 2009 en geeft onder andere aan dat de Vogel- en Habitatrichtlijn ruimte bieden voor economische, leefbaarheids-, sociale, sportieve en recreatieve activiteiten, mits ze niet ten koste gaan van de doelen van Natura 2000 (zie ook het plenair debat in de Tweede Kamer

van 26 januari 2010; de Handelingen zijn nog niet beschikbaar ten tijde van het opstellen van deze brief).

30 oktober 2009: beantwoording EC-brief van 1 juli 2009

De permanente vertegenwoordiger van de LNV-raad stuurt een reactie op de brief van 1 juli 2009 van de Europese Commissie. In deze brief staat dat de Nederlandse regering tot de conclusie is gekomen dat het plan voor buitendijks natuurherstel op onoverkomelijke bezwaren stuit en na ampel beraad heeft besloten de Hertogin Hedwigepolder te ontpolderen (zie ook Parlando-nummer: 2009D54282).

2 november 2009: minister zendt afschrift van brief aan EC van 30 oktober 2009 aan de Tweede Kamer

De brief is te vinden onder Parlando-nummer: 2009D54282.

3 december 2009: plenair debat over natuurherstel Westerschelde in de Tweede Kamer

Zie Handelingen II 2009/10, 33, p. 3198–3215.

8 december 2009: de natuurbeschermingsorganisaties trekken de beroepen in

De Zeeuwse Milieufederatie, Stichting Het Zeeuwse Landschap en de Vereniging Natuurmonumenten sturen de Raad van State een brief waarin zij hun beroepen tegen de besluiten voor de vaarwegverruiming van de Westerschelde intrekken (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 42).

8 december 2009: indienen aanvullend verweerschrift beroepsprocedure RvS

De landsadvocaat dient namens de ministers van VROM en LNV en de staatssecretaris van VenW het aanvullend verweerschrift in bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake de beroepsprocedure derde vaargeulverruiming van de Westerschelde.

9 december 2009: brief van Dimas aan minister van LNV

De Eurocommissaris Dimas dankt de minister van LNV voor de brief van 2 november 2009 over het kabinetsbesluit over de Hedwigepolder en de informatie over het natuurherstel in de Westerschelde.

9 december 2009: de Vogelbescherming trekt ook beroep in

Vogelbescherming Nederland stuurt de Raad van State een brief waarbij zij haar beroep tegen de besluiten voor de vaarwegverruiming van de Westerschelde intrekt. Zij is van mening dat in betekenende mate aan haar belangrijkste bezwaren tegemoet is gekomen, nu het kabinet met instemming van de Tweede Kamer alsnog heeft besloten over te gaan tot natuurherstel door het ontpolderen van ongeveer 300 hectare landbouwgrond in de Hedwigepolder (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 42).

14 december 2009: horen en vooraankondiging voorontwerp rijksinpassingsplan Hertogin Hedwigepolder

De minister van LNV nodigt de Provinciale Staten van Zeeland en Gemeenteraad van Hulst uit om te worden gehoord (art 3.28 Wet ruimtelijke ordening) over het voorontwerp-rijksinpassingsplan Hertogin Hedwigepolder. Eveneens wordt aan diverse partijen (voornamelijk overheidsdiensten) gevraagd om te reageren op het voorontwerp (vooroverleg art 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening), dat met bijlagen is toegezonden op 14 december 2009. De grondgebruikers/zakelijk gerechtigden van de gronden in de Hedwigepolder werden op dezelfde datum per brief op de hoogte gebracht over de vooraankondiging van het voorontwerp rijksinpassingsplan (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 42).

18–23 december 2009: vooraankondiging over het voorontwerp rijksinpassingsplan in enkele regionale dag- en weekbladen

De minister van LNV publiceert een vooraankondiging over het voorontwerp rijksinpassingsplan in enkele regionale dag- en weekbladen. In de publicatie geeft de minister van LNV kennis van het voornemen om een rijksinpassingsplan voor de Hertogin Hedwigepolder voor te bereiden. De minister van LNV brengt het Vlaamse Gewest ook op de hoogte, door toezending van de vooraankondiging en voorontwerp rijksinpassingsplan (met bijbehorende stukken) (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 42).

18 december 2009: zitting Afdeling bestuursrechtspraak derde vaargeulverruiming Westerschelde

Zitting van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in het geding tussen de overgebleven appellanten (twee particulieren en de Nederlandse Vereniging van Zandwinners) aan de ene kant en de staatssecretaris van VenW, de minister van VROM en de minister van LNV aan de andere kant. Een particulier trekt een dag voor de zitting – 17 december 2009 – zijn beroepen in (zie ook Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 42).

23 december 2009: publicatie definitief aanwijzingsbesluit Westerschelde & Saeftinghe

De minister van LNV publiceert op 23 december 2009 voor enige Natura 2000-gebieden (groep 4) de definitieve aanwijzingsbesluiten. Het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe maakt hier deel van uit. De Tweede kamer is hier over geïnformeerd (Kamerstukken II 2009/10, 32 123 XIV, nr. 131).

13 januari 2010: uitspraak Raad van State; alle beroepen ongegrond

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaart de beroepen tegen het Tracébesluit «Verruiming vaargeul Westerschelde» en de overige besluiten ongegrond. Met deze definitieve uitspraak is de schorsing opgeheven die de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak in juli 2009 had uitgesproken. Er kan worden begonnen met het verruimen van de vaarweg van de Westerschelde (LJN: BK9010).

13 januari 2010: brief aan Tweede Kamer betreffende de uitspraak RvS in de beroepsprocedure verruiming Westerschelde

De minister van LNV zendt, mede namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, een brief aan de Tweede Kamer inzake de uitspraak in de beroepsprocedure verruiming Westerschelde. Ook wordt in de brief aangegeven dat de eerste stappen voor het rijksinpassingsplan voor de Hedwigepolder zijn gezet en dat de minister van LNV zich tot het uiterste inspannt om de grond minnelijk te verwerven en de zittende pachters goed te begeleiden bij de verplaatsing van hun activiteiten (Kamerstukken II 2009/10, 30 862, nr. 42).

26 januari 2010 Plenair debat in de Tweede Kamer over berichten dat de minister-president heeft aangedrongen op afzwakking van het Europese natuurbeschermingsbeleid, Natura 2000

Het verslag is ten tijde van het opstellen van deze brief nog niet beschikbaar. Een ongecorrigeerd verslag is te vinden op:

http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/verslagen/plenaire_vergadering_26_januari_2010.jsp#0.

29 januari 2010: Vlaamse regering trekt procedure geschillen-beslechting in

De Vlaamse minister-president, de heer Peeters, schrijft in een brief aan de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken, de heer Verhagen, dat Vlaanderen de op 13 augustus 2009 gestarte geschillenbeslechtingsprocedure, voorzien in artikel 10 van het verdrag betreffende de uitvoering van de Ontwikkelingschets 2010 Schelde-estuarium, stopt.

2. Reactie op toezeggingen en moties

Tijdens de plenaire behandeling van de Scheldeverdragen in de Eerste Kamer is een tweetal toezeggingen gedaan door de minister van LNV. De minister van LNV heeft aan de toezeggingen voldaan.

Ten eerste heeft de minister van LNV de Kamer toegezegd dat de commissie-Nijpels *carte blanche* krijgt bij het onderzoeken van alternatieven, binnen de Europeesrechtelijke kaders, voor de ontpoldering van de Hertogin Hedwigepolder. Bij brief van 4 juli 2008 informeert de minister van LNV de Eerste Kamer hier ook schriftelijk over (Kamerstukken I 2007/08, 30 862/30 863/30 864/30 866/30 867, K).

Ten tweede heeft de minister van LNV toegezegd dat Vlaanderen bereid is mee te werken aan de commissie-Nijpels aangedragen alternatieven voor ontpoldering van de Hertogin Hedwigepolder. Bij de voortzetting van de behandeling van de Scheldeverdragen in de Eerste Kamer op 8 juli 2008 heeft de minister van LNV aangegeven telefonisch contact te hebben gehad met minister-president Peeters en dat hij bereid is serieus en welwillend over eventuele alternatieven te overleggen en te onderhandelen.

Er is bij de behandeling van de Scheldeverdragen ook een tweetal moties aangenomen.

De motie-Schouw c.s. (Kamerstukken I 2007/08, 30 862/30 863/30 864/30 866/30 867, H) verzoekt de regering om in samenspraak met Vlaanderen te komen tot een integrale visie op de Noordzeehavens en de grensoverschrijdende verkeersproblematiek.

Er wordt op diverse terreinen samengewerkt met de Vlamingen en aandacht besteed aan de grensoverschrijdende problematiek. Allereerst is daar de ontwikkeling van de MIRT Gebiedsagenda Zeeland waarin de grensoverschrijdende verkeersproblematiek wordt meegegenomen. Bovendien stimuleert de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat de samenwerking tussen de Nederlandse zeehavens actief via de zogenaamde Havenalliantie. Naast diverse bilaterale projecten zoals in het project maritieme toegang Kanaal Gent Terneuzen, wordt in het Rijn-Schelde Delta platform overleg gevoerd door Nederlandse en Vlaamse zeehavens, provincies en andere betrokkenen. Het Rijk beziet nadere samenwerking als onderdeel van de MIRT-verkenning Antwerpen-Rotterdam (VAR).

De motie-Meindertsma c.s. (Kamerstukken I 2007/08, 30 862/30 863/30 864/30 866/30 867, J) verzoekt de regering om op korte termijn, in ieder geval voordat de verdieping van het Nederlandse deel van de Westerschelde voltooid is, te komen tot een grensoverschrijdend rampenplan voor het hele Westerscheldegebied. De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat heeft tijdens de plenaire behandeling van de Scheldeverdragen en in haar brief van 4 juli 2008 (Kamerstukken I 2007/08, 30 862/30 863/30 864/30 866/30 867, L) aangegeven dat het opstellen van een rampenplan behoort tot de bevoegdheden van de minister van Binnenlandse Zaken.

In dit kader kan gemeld worden dat het oorspronkelijke rampbestrijdingsplan Westerschelde recentelijk is geactualiseerd in een nieuwe grensoverschrijdende «Uitvoeringsregeling Westerschelde en aanliggende wateren». Vanaf januari 2010 is deze uitvoeringsregeling basis voor optreden van de Nederlandse bestuurlijke en operationele organisaties.

Met Vlaanderen is een aantal concrete operationele afspraken over samenwerking gemaakt, maar deze zijn nog niet formeel vastgelegd in een uitvoeringsregeling. Hierover vindt wel uitgebreid bilateraal overleg plaats.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg